

Neemazal tegen kastanjemineermot

Is de mineermot weg, dan verhoogt de boomconditie en verlaagt ook de kans op bloedingsziekte

Kastanjemineermot zorgt voor vermindering van de sierwaarde van kastanjes en voor een slechte conditie van de kastanjabomen, waardoor mogelijk extra gevoeligheid voor kastanjabloedingsziekte ontstaat. Harry Vaessen, Henry Kuppen en Jac Cuppen, actief op projectbasis voor Nufarm hebben een aantal proeven gedraaid met Neemazal T/S, een 'biologisch' middel, dat goed blijkt te werken.

Auteur: Santi Raats

Neemazal is een 'biologisch' insecticide dat giftig is voor plantenetende en plantenzuigende insecten. De actieve stof wordt gewonnen uit de Neembom *Azadirachta* uit India. Voor de natuurlijke vijanden van deze plaaginsecten, overige dieren en mensen is het middel ongevaarlijk. Zo wordt de actieve component al sinds menscheugenis toegepast tegen insecten en bacteriën via zepen en shampoos en worden bijvoorbeeld de takjes van de Neembom al eeuwen gebruikt voor het reinigen van het gebit. Het middel leent zich uitstekend voor plaagbestrijding. Het middel werkt wanneer insecten het binnenkrijgen via bladvraat. Neemazal wordt gebruikt in de glastuinbouw, fruitteelt en boomkwekerij. Een nieuwe toepassing is tegen kastanjemineermotten.

Kastanjemineermot

Alle boombeheerders hebben te maken met kastanjemineermot. Het beste kunnen zij zo snel mogelijk gevallen blad opruimen, maar ook al verlaagt dit de plaagdruk het jaar erop, verdwijnen zal de plaag niet snel. Kastanjemineermot zorgt voor bruinverkleuring van kastanjes en voor een slechte conditie van de kastanjabomen. Secundair kan hierdoor mogelijk extra gevoelig-

heid voor kastanjabloedingsziekte ontstaan. Planten en bomen maken voedsel aan door water en mineralen uit de grond op te nemen via de haarwortels. Bij 20 procent bladaantasting wordt 50 procent minder voedsel aangemaakt en bij 50 procent aangetast blad wordt 80 procent minder voedsel aangemaakt. Bij gebrekkige fotosynthese wordt onder meer de opname van calcium in de receptorcellen of zenuwcellen in het blad ernstig verstoord. Daardoor verliest de boom de capaciteit om signalen door te geven die waarschuwen voor aantasting door insecten, virussen, schimmels en bacteriën. Het is zaak om insecten die de meeste schade toebrengen, te bestrijden. Kastanjemineermot staat daarbij boven aan het lijstje.

Praktijkproeven

In de gemeente Maasbree voerde Herman Vaessen in 2009 een proef uit met Neemazal tegen kastanjemineermot. Hij voerde in de maand mei twee bespuitingen uit en ook in de maand juli. Een jaar later bleek dat de behandelde bomen minder waren aangetast dan de onbehandelde bomen. De behandelde bomen hadden groener blad dan de onbehandelde bomen. In de herfst die volgde, werd al het oude blad verwij-

Mineermot verlaagt de conditie waardoor secundair bloedingsziekte kan ontstaan

derd. Hierdoor werden in de aanloop naar 2010 de omgevingsfactoren voor alle bomen gelijk. In 2010 was het effect bij de behandelde bomen erg duidelijk: de behandelde kastanjes waren groener en vitaler en er waren minder motten aanwezig. Henry Kuppen zag in 2010 verschillende resultaten in Overloon: 'We zagen tijdens een bespuitingsproef duidelijke verschillen in aantasting tussen bomen die dat jaar dezelfde behandeling hadden gehad. Er blijkt een stapelend effect op te treden en de resultaten zijn beter op die bomen die het jaar ervoor ook met Neemazal behandeld waren.' Het blijkt dat het eerste ingrijpmoment, dus de toepassing van Neemazal, belangrijk is. Dit tijdstip kan bepaald worden door monitoring en waarneming van vliegende motten (door middel van feromooncapsules) of begin van de bloei. Het tweede toepassingsmoment moet drie tot vier weken later volgen. Indien de bomen het jaar ervoor ook al behandeld zijn, lijken een derde en vierde toepassing minder invloed uit

Henry Kuppen.

te oefenen dan bij een nog nooit behandelde boom. Niet alleen vlogen er nog nauwelijks mineermotten rond Neemazal-objecten en wel bij onbehandelde objecten, ook leken deze bomen in betere conditie te zijn. In Arcen werd Neemazal toegepast in 2010. Bewoners en fietsers hadden daarna geen overlast meer gehad van kastanji-

neermot, terwijl er voorgaande jaren veel overlast bestond door motten in de mond, neus of ogen. Door de bespuiting werd de plaagdruk flink teruggebracht. Om de druk verder terug te brengen, was meerjarige behandeling nodig zodat de conditie van de bomen weer toe zal nemen. Bij een bespuiting in Echt, waar bewoners en een paardenboer veel last hadden van kastanji-mineermotten omdat zijn veulens moeilijk in de wei te houden waren door de vele rondvliegende motten, waren dezelfde resultaten zichtbaar. Kort na de eerste bespuitingen was de overlast verdwenen. Verderop in het seizoen heeft men geen problemen meer gehad en de veulens staan rustig in de wei omdat er geen motten meer rondvliegen.

Adviezen

De reden van het feit dat de plaagdruk door mineermot normaliter aanhoudt ondanks dat gevallen blad vroegtijdig wordt verwijderd, kan zijn dat de mineermotten onder meer in de schorspleten van de stam overwinteren. Dit probleem doet zich minder voor bij bomen die zijn behandeld met Neemazal. Bomen die aangetast

Resultaten zijn beter op eerder met Neemazal behandelde bomen

zijn door 'miljoenen' motten krijg je in één jaar niet insectenvrij. Dan zullen meerjarige bespuitingen noodzakelijk zijn. Jonge larven (L1 en L2) van de mineermot zijn het meest gevoelig. De timing van de eerste bespuiting is belangrijk en dient te worden uitgevoerd bij begin van bloei of via monitoring. In de meeste gevallen van plaagdruk zijn meerdere (drie tot vier) bespuitingen noodzakelijk, met een interval van drie tot vier weken. De dosering is 0,25 procent (250 ml per 100 liter water).

EXPEDIO

ARBORI

boom

Kenniscentrum voor Bomen

CURSUSAGENDA

Onderwerp	Locatie	Data
Workshop Onderhoudssnoei	Emmen	do 27 september
	Raalte	do 1 november
	Wolvega	do 6 december
Kroondynamiek en beheer	Assen	di 11 september
	Raalte	di 11 december
Groeiplaatsinrichting	Assen	di 18 september
Groeiplaatsverbetering	Assen	do 20 september
Planten en Verplanten	Assen	di 2 oktober
	Raalte	di 6 november

Onderwerp	Locatie	Data
Zorgplicht en visuele boomveiligheidscontrole (VTA)	Wolvega	di/wo 23/24 oktober
Houtrot, zwammen en bomen (1) i.s.m. Gerrit J. Keizer	Assen	di 9 oktober
	Raalte	do 15 november
Zwammen en bomen Mycological Tree Assessment !! Primeur!! door Gerrit J. Keizer	Vorden	do 11 oktober
Actuele ziekten en plagen in bomen	Raalte	do 4 oktober
Workshop boomwaardebepaling	Raalte	di 20 november
Workshop boomschadebepaling	Raalte	do 22 november

- Alle cursussen zijn incl. lesmaterialen, koffie & thee en lunches
- Alle bedragen zijn exclusief 21% BTW
- Alle cursussen kunnen ook op een door uw aangegeven locatie aangeboden worden, vraagt u gerust naar een offerte op maat.
- Andere door ons gecontracteerde cursuslocaties zijn; Zwolle, Apeldoorn, Borne.
- Uitgebreide informatie over de afzonderlijke cursussen vindt u op www.expedio-arbori.nl of www.boom-kcb.nl.

PARTNERS IN BOOMEXPERTISE

Expedio Arbori
Boeierstraat 10K
8102 HS Raalte
tel 0572-364400
info@expedio-arbori.nl

Boom-KCB
Grindweg 11
8422 DM Nijberkoop
tel 0516-441765
info@boom-kcb.nl